

Giessenlanden: een vitaal perspectief

buitengewoon... *toekomstgericht*

Gemeente
Giessenlanden

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Onze missie	6
3. Algemene uitgangspunten	8
4. Visie op het fysieke domein	10
5. Visie op het sociale domein	14
6. Visie op dienstverlening	18
7. Visie op de organisatie	20
8. Ten slotte	22

1. Inleiding

Solide werken aan vitaliteit! Onder dat motto werkt Giessenlanden aan de uitwerking van het vorig jaar afgesloten coalitieakkoord. Een coalitieakkoord waarin de balans gezocht is tussen enerzijds het waarmaken van de ambities op het terrein van wonen, werken en leven in Giessenlanden en anderzijds een gezonde financiële huishouding, waarbij de meerjarenbegroting duurzaam in evenwicht is. Geen gemakkelijke opgave gezien de omvang van de bezuinigingstaakstellingen en de nieuwe uitdagingen waar de gemeente gesteld voor staat.

De combinatie van bezuinigingen, de implementatie van nieuwe taken en het uitvoeren van de bestuurlijke ambities is een grote strategische opgave. Een opgave die vraagt om een helder perspectief en een koers die houvast biedt voor de toekomst. Het college hecht dan ook aan een uitgewerkte visie waaraan de soms moeilijke besluiten die de komende jaren genomen moeten worden, kunnen worden getoetst. Maar ook een visie die dient als leidraad voor bestuurlijk en ambtelijk handelen en waarin scherp tot uitdrukking komt waar het in (en voor) Giessenlanden om gaat en vanuit welke waarden (onze missie) wij betekenis willen geven aan onze bestuurlijke opgave.

De bestendigheid van de visie zit hem niet alleen in de waarden waarop deze is gebaseerd, maar ook in het beoogde effect ervan. Zoals gezegd de visie dient richting te geven aan de te maken beleidskeuzen. Keuzen die te maken hebben met het uitwerken van het coalitieakkoord, met het invulling geven aan de gedecentraliseerde taken en met de gevolgen van de financiële krapte.

Tevens moet de visie ook dienen als referentiepunt voor de organisatie. In onze visie geven wij daarom ook duidelijk aan wat de gewenste ontwikkeling van de organisatie is. Juist nu de context zo anders wordt omdat de lokale overheid staat voor complexe maatschappelijke opgaven, die ze niet meer in alle gevallen alleen aan zal kunnen, is het van belang dat de ambtelijke organisatie hier competent mee om kan gaan. Want een visie impliceert niet alleen uitdrukking geven aan bestuurlijke keuzen, maar deze ook kunnen vertalen naar ambtelijk handelen.

Dit visiedocument bevat dus niet alleen de visie van het college op de rol van de gemeente Giessenlanden, maar gaat ook in op de daarbij behorende kwaliteiten van de ambtelijke organisatie. Bovendien dient ze als referentiekader voor de verdere invulling en uitvoering van de bezuinigingen. Dat laatste is belangrijk, want een uitgesproken visie op de rol van de lokale overheid heeft ook grote betekenis voor de financiële inzet daarbij.

Uiteindelijk is het visiedocument het kader voor het realiseren van de maatschappelijke opgaven van Giessenlanden. Een kader dat van belang is voor de uitvoering van het collegeprogramma, de daarop gebaseerde beleidsdocumenten en de programmabegroting.

Voor u ligt de visie 'Giessenlanden: een vitaal perspectief'. Een visie die uitdrukking geeft aan onze ambitie om solide te werken aan een vitaal Giessenlanden!

2. Onze missie

Het opstellen van een visie betekent aan de slag gaan met een vraagstuk van zingeving. Immers de inhoud van de visie is gebaseerd op datgene wat we willen zijn en waar we voor staan. Missie en visie zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Waar de missie onze bestaansgrond definieert ('waarom doen we wat we doen?') en gebaseerd is op voor ons belangrijke waarden, bevat de visie een consistente blik op de toekomst en geeft de door ons gewenste situatie aan. Het is als het ware een foto van de situatie die we nastreven.

Populair gezegd: de missie is waarvoor we staan, de visie waarvoor we gaan.

Het inhoudelijke vertrekpunt van onze visie start dan ook met de vaststelling van de missie van Giessenlanden. Niet omdat de missie zoals in de vorige collegeperiode vastgesteld niet goed was, maar omdat we deze beter willen laten aansluiten bij de huidige tijdgeest en de hiermee samenhangende complexe maatschappelijke opgave waar Giessenlanden de komende jaren voor staat.

Het motto is en blijft *Buitengewoon Giessenlanden!*, maar krijgt zijn betekenis in de volgende missie:

Giessenlanden is een 'BuitenGewone gemeente', waar de kenmerken van een authentiek gebied en een oorspronkelijke mentaliteit worden weerspiegeld in de bestuursopvatting van de gemeente. Wij willen een geloofwaardige en bindende overheid zijn, die een brug slaat tussen de verschillende dorpsgemeenschappen en haar bewoners en bedrijven. Samen werken we, op een betrouwbare en voorspelbare manier, aan een vitale gemeente voor een zelfbewuste en zelfredzame gemeenschap.

Als overheid zullen we de komende jaren antwoorden moeten geven op vele ingewikkelde vraagstukken. Niet in de laatste plaats vanwege de gevolgen van de economische crisis en de nieuwe opgaven (decentralisaties) voor de gemeente. Antwoorden die soms lastig zijn omdat ze direct raken aan de belangen en posities van onze bewoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven. Maar wel antwoorden die zijn gebaseerd op opvattingen en uitgangspunten waarin wij geloven, waarvan wij overtuigd zijn en die betekenis geven aan onze missie.

3. Algemene uitgangspunten visie Giessenlanden

Het kader voor onze visie stoelt niet alleen op onze missie, maar is ook vervat in een aantal algemene uitgangspunten. Uitgangspunten die verder uitgewerkt zijn in onze visie op de verschillende domeinen van de gemeentelijke huishouding.

Een huishouding die niet los kan worden gezien van het financiële gesternte van de gemeente Giessenlanden. De komende jaren is de inzet gericht op het realiseren van een structureel begrotingsevenwicht. De tekorten op de exploitatiebegroting worden nu nog voor een deel gecompenseerd via de inzet van opbrengsten (rente) op ons vermogen, dat met de verkoop van het gemeentelijke woningbedrijf gegroeid is met circa € 70 miljoen. Het streven is er op gericht minder afhankelijk te zijn van de renteopbrengst, waardoor we enerzijds een structureel sluitende exploitatiebegroting en anderzijds een gerichte maatschappelijke inzet van ons investeringsvermogen willen bereiken. Dat laat onverlet de inzet om het bestaande financiële tekort weg te werken, alleen dan wel langs meer inhoudelijke lijnen.

Dat kan niet zonder een visie die aangeeft hoe we in algemene zin naar Giessenlanden kijken, maar die ook uitgangspunten biedt voor andere arrangementen en aanpakken. Onderstaande uitgangspunten zijn daarbij het algemene kader.

3.1

Giessenlanden is een karakteristieke gemeente met een optimaal evenwicht tussen bedrijvigheid en een rustieke landelijke woonomgeving. Impulsen voor ondernemerszin krijgen veel ruimte. De bewoners van Giessenlanden voelen zich thuis vanwege de kleinschaligheid en gemeenschapszin.

3.2

Giessenlanden is een ondernemende plattelandsgemeente in een authentiek gebied met een sterk ontwikkeld agrarisch bedrijfsleven. Onze visie is gericht op het bevorderen van nieuwe innovatieve en creatieve bedrijvigheid.

3.3

De rol van de gemeente is vooral faciliteren en bevorderen van de gemeenschapszin en sociale cohesie. Het gemeentebestuur is gericht op goede duurzame voorzieningen, die goed bereikbaar zijn voor de burgers. Behoud van identiteit en de leefbaarheid voor de inwoners van de dorpen staan voorop.

3.4

De rol van de overheid wordt anders: we zullen meer nadruk leggen op zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid. De rol van de markt en particulier initiatief wordt belangrijker. Onze inzet is gericht op het versterken van het zelfregulerende vermogen van de gemeenschap van Giessenlanden. Niet om het terugtrekken zelf, maar juist

om het versterken van vitaal burgerschap en vitale maatschappelijke verbanden vanuit ieders eigen verantwoordelijkheid. Natuurlijk blijft de gemeente verantwoordelijk voor een structureel vangnet voor inwoners die het echt niet op eigen kracht (kunnen) redden.

3.5

De gemeente verlegt haar rol van bedenker en uitvoerder naar de rol van regisseur en opdrachtgever. De gemeente moet als regisseur lokale daadkracht mobiliseren. Overheidssturing wordt meer procesmatig en minder gericht op het zelf verwezenlijken van eigen doelstellingen.

3.6

Besturen is vertrouwen in het vermogen van de lokale samenleving en stimuleren dat mensen hun eigen verantwoordelijkheid waar (kunnen) maken. Het gaat er niet meer om wie het doet maar dat het gebeurt en het gewenste effect oplevert. Dat de gemeente zorg draagt voor het realiseren van gewenste maatschappelijke effecten is belangrijker dan dat de bestaande taken, activiteiten en voorzieningen in stand blijven. Zo zullen we ook naar het (bestaande) aanbod van lokale arrangementen en voorzieningen kijken.

3.7

Onze inzet is het zoeken naar die bestuurlijke schaal die past bij de aard, omvang en complexiteit van het desbetreffende maatschappelijke vraagstuk. Daar is ook de samenwerking en relatie met andere bestuurlijke partners op gericht. Giessenlanden is in zijn wezen een (bestuurlijke) partner en is consistent in het zoeken naar en organiseren van optimale bestuurskracht.

4. Visie op het fysieke domein

Onder het fysieke domein verstaan we de gemeentelijke aandachtsgebieden, taken en verantwoordelijkheden die betrekking hebben op milieu, de fysieke infrastructuur en leefomgeving, de inrichting en het beheer van de openbare ruimte, ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer, monumentenbeleid, maar ook handhaving en volkshuisvesting.

Een domein dat zeer divers is voor wat betreft de rol en positie van de lokale overheid. In onze visie beschouwen we het fysieke domein dan ook als een hybride overheidsdomein, waarin we diverse rollen en verantwoordelijkheden zullen innemen. Soms zijn we 'hoeder en handhaver' van algemene belangen (milieu, beheer openbare ruimte en water) en soms is onze rol die van 'regisseur en verbinder' (wonen, werken en vervoer). Enkelvoudige of eenzijdige overheidssturing past niet meer, daarvoor is de context en de opgave te complex en heeft de lokale overheid te maken met te veel en te diverse belangenconstellaties. Maar ook met (te) verschillende beleidsterreinen. We staan voor meervoudige vraagstukken die vragen om een veelzijdige beleidsaanpak.

Eenzijds zullen we blijven staan voor onze klassieke taken die we als overheid (wettelijk) hebben en garanderen we een woon- en leefklimaat dat we ook kunnen handhaven. Anderzijds zullen we als lokale overheid terugtreden, omdat bestaande overheidsinterventies niet meer passen (volkshuisvesting), vragen om andere arrangementen (woon-zorg-complexen, gebiedsontwikkeling) of een groter beroep doen op het zelforganiserend vermogen van maatschappelijke partners (i.c. woningbouwcorporaties) en eigen initiatief.

Meer specifiek staan en gaan we voor het volgende:

4.1

Het gemeentelijk beleid en de regelgeving is gericht op het zoveel mogelijk bevorderen van duurzaam en milieuvriendelijk wonen en werken. Bewoners en bedrijven hebben hierin duidelijk een eigen verantwoordelijkheid, waarbij de gemeente ze wil stimuleren. Bewonersinitiatieven en kleinschalige projecten ten behoeve van energiebesparende maatregelen worden door de gemeente gestimuleerd door deze vergunningvrij te maken.

Het milieubeleid zal op doelmatige wijze worden gehandhaafd. Alle afvaltaken worden efficiënt ondergebracht bij De Waardlanden en de overige taken bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

4.2

De huidige woningmarkt maakt dat niet alle plannen in kwantitatieve en kwalitatieve zin gerealiseerd kunnen worden. Desondanks willen we het bestaande beleid om in alle dorpen te

bouwen, ook na 2020, zo veel als mogelijk realiseren. Wij streven daarbij naar de realisering van woningen in elk dorp, waarbij de bevolkingsopbouw, de vraag en behoefte leidend zijn. Bij alle nieuwbouw wordt ingezet op een juiste afstemming van vraag en aanbod.

De noodzakelijke heroverweging en verdeling van nieuwbouw, sociale woningbouw, particulier initiatief en de verdeling hiervan over de dorpen komt in de herziening van de Woonvisie 2012 aan de orde. De op te stellen woonvisie wordt gericht op de woonbehoefte per dorp.

De gemeente Giessenlanden werkt aan een woon- en vestigingsklimaat voor ondernemers die wonen en werken willen combineren in één huisvesting. Multifunctioneel bouwen draagt op die manier bij aan de gewenste 'plattelandskennissen' van het gebied en bevordert dat de openheid van het landschap blijft prevaleren. Zo ziet de gemeente Giessenlanden ook haar rol als Poortwachter van het Groene Hart.

4.3

De wijze waarop Giessenlanden haar ruimtelijke ordening vorm geeft wordt gekenmerkt door:

- bestemmingsplannen die vooraf duidelijke, maar minimale kwaliteitseisen stellen en die een bijdrage leveren aan de beeldkwaliteit en het gehele beleid van de gemeente;
- een beperkte regelgeving op basis waarvan burgers en bedrijven, voorzover nog noodzakelijk, snel en eenvoudig vergunningen en vrijstellingen kunnen krijgen;
- een werkwijze en regelgeving die de toegevoegde waarde van een welstandscommissie sterk reduceert.

4.4

Giessenlanden is terughoudend ten opzichte van een actieve grondpolitiek. Het Grondbedrijf levert waar mogelijk een bijdrage aan de realisatie van verschillende ruimtelijke ordening c.q. woningbouwprojecten. Ons beleid zal vooral selectief en strategisch zijn.

4.5

De aantrekkelijkheid van Giessenlanden als onderdeel van een regionaal recreatiegebied moet vanuit de regio gefaciliteerd en gewaarborgd worden. De gemeente regisseert dat beleid in samenwerking met de regio en zorgt ervoor dat de uitvoering in Giessenlanden plaatsvindt.

4.6

Water wordt met de veranderende klimatologische omstandigheden een aandachtsveld wat verder strekt dan goed slotenbeheer en een baggerbeleid. De interactie tussen 'water' en 'ruimtelijke ordening' wordt veel belangrijker. Aangezien de ruimtelijke ordening volgens de nieuwe Wet ruimtelijke ordening het domein van de gemeente is, ligt hier een taak om op te pakken. Giessenlanden is zich van deze taakverschuiving bewust en zal toegroeien naar een nieuwe rolverdeling met het waterschap.

4.7

Om te komen tot een duurzame vorm van begraven wordt ruimte gemaakt binnen de bestaande begraafplaatsen. Dit betekent een planmatige aanpak. De gemeente voert regie op de wettelijke bevoegdheden op de begraafplaatsen. Op deze manier gaat de gemeente er voor zorgen dat aan de behoefte voldaan wordt.

4.8

Ten aanzien van infrastructuur is en blijft in onze visie goed onderhoud noodzakelijk. Nieuwe infrastructuur kan daarom alleen dan aangelegd worden als de instandhouding ervan gewaarborgd is. Dit betekent dat de onderhoudskosten voor ieder plan vóór de besluitvorming inzichtelijk moeten zijn.

4.9

Het areaal groen blijft ongewijzigd, de middelen om het te onderhouden worden minder. Uitgaande van het feit dat de openbare ruimte 'openbaar' blijft, het onderhoudsniveau daarvan acceptabel moet blijven en er minder budget voor groenonderhoud beschikbaar komt, kan het niet anders zijn dan dat het ambitieniveau (veel) lager moet komen te liggen. Op wijk- en buurtniveau zijn interacties met de inwoners zeer gewenst.

4.10

Giessenlanden ligt aan twee hoofdaders van het Nederlandse wegennet: de A27 en de A15. Dat biedt kansen met betrekking tot bereikbaarheid en vestigingsmogelijkheden, maar ook bedreigingen voor wat betreft het milieu en ongewenst sluisverkeer. Het parool is: samen met de ontwikkelgemeenten in de regio de kansen benutten en bedreigingen nooit uit het oog verliezen. Voor goed openbaar vervoer in

de kleine plattelandskernen is daarentegen een goede samenwerking met de gemeenten in de regio noodzakelijk.

4.11

Giessenlanden kenmerkt zich door een veelheid aan monumenten en gebouwen met cultuurhistorische waarde. Dat is belangrijk erfgoed voor ons, dat we moeten blijven koesteren. Juist daarom zullen we in de uitvoering van ons monumentenbeleid bezien of het mogelijk is te komen tot een optimaal functioneel gebruik van onze restauratief waardige panden: 'oud gebouw, nieuw gebruik'.

4.12

Bij verdere economische ontwikkeling wordt gestreefd naar duurzaamheid. Daarnaast heeft de economie raakvlakken met toerisme. Ons gebied kenmerkt zich door ruimte en recreatieve mogelijkheden. Bij de verdere ontwikkeling van het buitengebied, biedt dat kansen voor ondernemers die met hun activiteiten in staat zijn om ons buitengebied aantrekkelijk te houden. Ook in de Regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden wordt dit opgepakt.

De regionale bedrijventerreinen die in de regio worden gecreëerd zien we als 'onze' bedrijventerreinen. Willen wij de plattelandsgemeenschap vitaal houden dan moeten we dit planologisch faciliteren. Er moeten mogelijkheden geboden worden voor verbreding en uitbreiding van agrarische bedrijven. Niemand anders is namelijk beter in staat om het Groene Hart te onderhouden dan een agrariër.

5. Visie op het sociale domein

Onze visie op het sociale domein is onlosmakelijk verbonden met de grote opgave waar we als Giessenlanden voor staan de komende jaren. We zien taken op ons afkomen die vragen om een visie en doordening van de wijze waarop we deze taken gaan uitvoeren. Onze rol als 'eerste overheid' neemt fors in belang toe, maar tegelijkertijd neemt ons monopolie als 'eerste uitvoerder' af. De lokale overheid kan dit allemaal niet meer op eigen kracht en dus zullen we op zoek gaan naar nieuwe (innovatieve) arrangementen, die waarborgen dat we onze verantwoordelijkheid waar kunnen maken.

We zullen op korte termijn inrichting en uitvoering moeten geven aan de volgende nieuwe taken:

- De Wet maatschappelijke ondersteuning wordt uitgebreid met de functie begeleiding (vanuit de AWBZ) voor alle doelgroepen, waaronder mensen met een verstandelijke beperking, mensen met psychische problematiek en ouderen. Groepen mensen die nu nog aanspraak maken op zorg via hun zorgverzekeraar en dat straks via de Wmo krijgen. Gemeenten krijgen de rol en verantwoordelijkheid die voorheen bij de zorgverzekeraars lag en zullen op hun manier invulling moeten geven aan 'zorgplicht'.
- Alle taken die vallen onder de jeugdzorg gaan vanaf 2014 gefaseerd over naar de gemeenten. Het gaat om provinciale jeugdzorg, gesloten jeugdzorg, jeugdbescherming, geestelijke gezondheidszorg voor jeugd en de licht verstandelijke gehandicaptenzorg voor jeugd. Een mega-operatie, waarbij de gemeente aangewezen wordt als de verantwoordelijk regisseur voor deze lappendeken aan jeugdzorg.
- Met ingang van 2013 wordt de Wet werken naar Vermogen (Wwnv) ingevoerd en vervangt de huidige wetten Investeren in Jongeren (WIJ), de Sociale Werkvoorziening (Wsw), de arbeids-ongeschiktheid voor jong gehandicapten (Wajong) en Werk en Bijstand (WWB). Er komt één regime voor iedereen met arbeidsvermogen die voorheen een beroep zou doen op de Wet Wajong, de Wsw of de WWB/WIJ. Gemeenten worden financieel en beleidsmatig verantwoordelijk voor de uit-

voering van de nieuwe wet. Aan hen dus de taak om er voor te zorgen dat zoveel mogelijk mensen naar vermogen meedoen en door werk niet of minder financieel afhankelijk zijn.

De nadruk komt meer te liggen op zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid en we zullen ons sociaal kapitaal optimaal moeten benutten. Dit is overigens ook inherent verbonden met de nieuwe taken en wetten. Vitaal burgerschap en vitale maatschappelijke verbanden zullen juist ook in het sociale domein betekenis krijgen.

We zetten daarbij in op de volgende uitgangspunten en beleidsinzet.

5.1

Zorg wordt binnen Giessenlanden verstrekt vanuit het principe dat de inwoners daar in eerste instantie zelf en met elkaar voor verantwoordelijk zijn. Giessenlanden dient voor een adequaat vangnet te zorgen wanneer inwoners daar niet zelf voor kunnen zorgen.

Door het rijk gedereguleerde zorg moet door de gemeente worden uitgevoerd door nieuwe arrangementen van zorg uit eigen netwerk, inzet vrijwilligerswerk, ondersteuning mantelzorg, inzet collectieve voorzieningen en ten slotte individuele voorzieningen. De gemeente Giessenlanden kan niet alles alleen en zal op de schaal van de regio naar oplossingen zoeken.

5.2

Doelstelling van Giessenlanden is haar eigen zorgbeleid met en binnen de regio vorm te geven. Vertrekpunt hierbij is dat Giessenlanden haar inwoners en met name de jeugd binnen de gemeente Giessenlanden en de regio wil activeren

om voor de zorg de samenwerking binnen familie, burens en vrienden te versterken. Daarna die met de vrijwilligers en huisartsen en ten slotte, zo nodig, de professionele hulp.

5.3

Het jeugdbeleid is erop gericht om voorwaarden te scheppen, zodat jeugdigen kunnen opgroeien tot zelfstandige burgers, die in staat zijn om op een positieve wijze deel te nemen aan de samenleving. Daarnaast zijn jeugdigen in staat om, daar waar nodig met of zonder hulp van anderen, zelf hun problemen aan te pakken en op te lossen. Ook richt het jeugdbeleid zich op het bijeen brengen van de partijen in de jeugdzorgketen en het stimuleren van onderlinge samenwerking. Daar waar de aard van de werkzaamheden de gemeentegrenzen overstijgt zal de samenwerking worden gezocht met de regio.

Concreet betekent dit dat de nadruk zal worden gelegd op de positieve ontwikkeling en opvoeding van jeugdigen. De nadruk moet niet liggen op risico's en problemen van jeugdigen, maar op mogelijkheden en kansen, een gezonde en positieve opvoeding, een succesvolle schoolloopbaan, talentontwikkeling en het actief participeren in school en samenleving. Daarnaast is het van

belang om een goede opvoedingsondersteuning te realiseren. Veel strubbelingen ten aanzien van de opvoeding zijn normaal en het omgaan daarmee behoort tot de gewone opvoedingstaak van de ouders. Maar dat betekent niet dat zij het altijd zelf maar moeten uitzoeken. Daar waar nodig moeten zij een steuntje in de rug krijgen en worden versterkt in hun opvoedingstaken. Versterking van het zelfoplossend vermogen van ouders, jeugdigen en de sociale omgeving staat daarbij centraal.

5.4

De werkloosheid onder de Giessenlandse beroepsbevolking is laag en dat moet zo blijven. In het huidige tijdsgewricht maken wij ons zorgen om de werkgelegenheid voor zowel de reguliere als beschutte arbeidsmarkt. Voorkomen moet worden dat mensen achter de geraniums verdwijnen.

Voor degene die geen werk hebben wil Giessenlanden (in regionaal verband) meer springplank zijn naar werk dan een vangnet. Activering gaat in Giessenlanden boven inkomen. Er moet toegeleid worden naar de reguliere arbeidsmarkt en voor enkelen is de garantie van beschut werk. Uitvoering vindt plaats binnen de RSD en de Avelingen Groep.

Maar ook op de andere beleidsterreinen binnen het sociale domein vinden we het van belang om nieuwe accenten te leggen en op zoek te gaan naar de balans tussen de 'zorgende' overheid en de overheid die 'zorgt voor'.

5.5

Wij hechten grote waarde aan een stimulerende en uitdagende omgeving voor kinderen en jongeren uit onze gemeente waarin ruimte is

voor kwalitatief goede kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en onderwijs.

Basisonderwijs is een basisvoorziening in elk dorp en dat moet zo lang mogelijk blijven. Er moet een klimaat gefaciliteerd worden waarin jongeren goed kunnen opgroeien en opgevoed worden. Zowel scholen als speelvoorzieningen zijn daarbij van belang. Scholen moeten zich ervoor inzetten om zowel voor- als naschoolse opvang aan te trekken.

5.6

Giessenlanden wil de ontwikkeling van de jeugd op het terrein van leren, lezen, kennisontwikkeling en kennisdeling in het algemeen en in het bijzonder op het terrein van kunst en cultuur stimuleren. Het gebruik en de invulling van de bibliotheekvoorzieningen, het onderwijs, sociale media worden hiervoor nader beschouwd. Andere culturele activiteiten en voorzieningen worden in regionaal verband zo effectief en efficiënt mogelijk ingezet.

5.7

De gemeente waardeert en stimuleert culturele en recreatieve activiteiten waar de inwoners en instellingen zelf het initiatief toe nemen, de verantwoordelijkheid voor nemen en die bijdragen aan het vitaal burgerschap en de gemeenschapszin in Giessenlanden en de ommelanden.

5.8

De gemeente ondersteunt sportactiviteiten en accommodaties die laagdrempelig zijn voor met name de jeugd. Daarnaast zorgt de gemeente ervoor dat de burgers door gezonde beweging elkaar beter leren kennen en doet samenleven en werken.

5.9

Door andere aantallen en vormen van inrichting en gebruik, zullen voorzieningen voor de sport, cultuur en recreatie met de inzet van bewoners en plaatselijke bedrijven/instellingen kwalitatief in stand worden gehouden, om een bijdrage te leveren aan een vitaal burgerschap en gemeenschapszin in Giessenlanden.

6. Visie op dienstverlening

Uitgangspunt van onze visie is het vertrouwen in het zelforganiserend vermogen van de lokale samenleving. Niet langer de overheid is het 'epicentrum' van de maatschappij, maar juist de bewoners, organisaties en ondernemingen vormen de kern van onze maatschappelijke structuren. De lokale overheid is 'slechts' een speler in het complexe netwerk van private en publieke partijen. Maar wel een speler waar anderen (soms) van afhankelijk zijn. Daarom moeten ze ook kunnen vertrouwen op die overheid. Vertrouwen in het zelforganiserend vermogen van de samenleving betekent immers ook dat de samenleving moet kunnen vertrouwen op (het vermogen van) de overheid.

Een nieuwe overheid impliceert dat de overheid dicht bij haar burgers en bedrijven staat en toegankelijk is. Mensen moeten kunnen vertrouwen op een hoge kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening en (breder gezien) overheidshandelen. Dit is namelijk in hoge mate bepalend voor de wijze waarop de overheid wordt gewaardeerd en wordt gezien als een natuurlijke 'partner' in het sociale verkeer.

De dienstverlening van de overheid moet voorspelbaar, transparant en betrouwbaar zijn.

6.1

De afgelopen 4 jaren zijn belangrijke stappen gezet waardoor de dienstverlening van de gemeente Giessenlanden naar een hoger niveau is getild. Maar we zijn er nog niet. Stapsgewijs wordt gewerkt naar de situatie waarin de gemeente voor de burger en ondernemer dé ingang is voor nagenoeg alle vragen aan de overheid; vragen en verzoeken die voor 80% ook in één keer goed worden afgehandeld ('Overheid heeft Antwoord©').

6.2

Een forse ambitie die Giessenlanden alleen waar kan maken door op het gebied van dienstverlening bestuurlijk en ambtelijk op te schalen. De dienstverlening in Giessenlanden kan alleen goed zijn als er op bestuurlijk en ambtelijk niveau goed wordt samengewerkt en in die samenwerking gebruik wordt gemaakt van de kennis, kunde en vaardigheden van elkaar. Daarom zullen wij ook via het samenwerkingsverband GLZ een nieuw concept van dienstverlening ontwerpen.

6.3

En juist om de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren is het van belang om deze goed te monitoren. Het gaat dan niet alleen om de technische kwaliteit van de dienstverlening, maar ook om de wijze van dienstverlening: 'bejegening bepaalt beleving'. We hechten dan ook veel waarde aan de samenwerking met het Burgerpanel Dienstverlening.

7. Visie op de organisatie

De rol van de lokale overheid in Giessenlanden zal de komende jaren sterk aan verandering onderhevig zijn. Dit heeft te maken met de maatschappelijke opgaven waar de gemeente zich voor gesteld ziet, en dan in het bijzonder de nieuwe opgaven ten gevolge van de decentralisaties op het gebied van zorg, jeugd en inkomen. Maar ook de opvattingen van het bestuur over (de wijze van) de interventies die zij kan en wil plegen als gemeente, zijn daarbij van grote betekenis.

Zo zal de rol van de markt en particulier initiatief belangrijker worden en is de inzet meer gericht op het versterken van het zelfregulerende vermogen van de gemeenschap van Giessenlanden. Het gaat er de gemeente vooral om dat gewenste maatschappelijke effecten worden gerealiseerd: bestaande taken, activiteiten en voorzieningen zijn daar ondergeschikt aan en niet meer per definitie logisch.

Op veel terreinen verlegt de gemeente haar rol van bedenker en uitvoerder naar de rol van regisseur en opdrachtgever. Zo zal vaak lokale daadkracht worden gemobiliseerd. Overheidssturing wordt meer procesmatig en minder gericht op het zelf verwezenlijken van eigen doelstellingen. Hierbij wordt gezocht naar een bestuurlijke schaal die past bij de aard, omvang en complexiteit van het desbetreffende maatschappelijke vraagstuk.

Evident dat bovenstaande rolverandering van invloed is op de manier waarop de ambtelijke organisatie daarin het bestuur bijstaat.

7.1

Meer dan in het verleden zal de focus komen te liggen op flexibilisering (van de omvang) van het ambtelijke apparaat. De toekomstige gemeente kan bestaan uit een kleine vaste kern van ambtenaren met daarom heen een flexibele schil van specifiek ambtelijke expertise of tijdelijk inzetbare capaciteit.

7.2

Regionale samenwerking kan hierbij tevens van nut zijn. Er zal 'ambtelijk partnership' worden aangegaan met omliggende gemeenten. Dit kan betekenen dat we meer operationele taken gezamenlijk gaan uitvoeren en dat we op termijn met regionale pools gaan werken.

7.3

Procesmatige overheidssturing vergt andere managementstijlen en sturing op personeel. Nu wordt nog veel gestuurd op aanwezigheid en productiviteit. In een dynamische context is dat niet langer waar te maken en ook niet nodig. Vertrouwen en resultaatsturing gaan hier hand in hand.

7.4

Andere sturing en andere opgaven vergen een andere ambtenaar: 'ambtenaar 2.0'. Er zullen meer strategisch georiënteerde beleidsambtenaren nodig zijn, die over een profiel beschikken dat past bij andere relaties in de regio of met maatschappelijke partners. Er zal een groter beroep worden gedaan op de competenties 'omgevingsbewustzijn', 'resultaatgerichtheid' en 'innovatief vermogen'.

7.5

Maar we blijven ook investeren in een kwalitatief hoogwaardige ambtelijke organisatie op die terreinen waar we nog echt zelf taken uitvoeren. Overigens vereist kwaliteit altijd voldoende kwantiteit. Uitvoerende werkzaamheden in eigen beheer vergt ook aandacht in het kader van de organisatieontwikkeling en het sturen op gewenste profielen vanwege een rolverandering van de overheid. Ook in 'eigen huis' zijn dienstverlening, verantwoordelijkheidsgevoel, integriteit en open en direct communiceren belangrijke waarden.

7.6

We blijven een lerende organisatie, waarin iedereen ruimte krijgt om in een veilige omgeving te ondernemen en waar lef wordt gewaardeerd!

8. Ten slotte

Onze visie op Giessenlanden bestaat uit drie woorden: een vitaal perspectief! Zo kijken we naar onze 'BuitenGewone' gemeente en waardevolle gemeenschap. Een gemeente die een betekenisvolle bijdrage kan leveren aan de maatschappelijke (en financiële) uitdagingen voor de komende jaren. Een gemeenschap waar we als bestuur trots op zijn om voor te werken, op een manier die verwoord is in deze visie.

Een visie die nodig is om onze beleidskeuzen te begrijpen, die merkbaar is in de ambtelijke uitvoering daarvan en richting geeft aan de noodzakelijke bezuinigingen. Maar ook een visie die ons helpt bij de belangrijke opgaven voor de komende periode zoals benoemd in het 'Opgavenprofiel van Giessenlanden'.

Dat is uiteindelijk waar het om gaat: vanuit visie gezamenlijk werken aan een bestuurskrachtige gemeente en een krachtig bestuurde gemeenschap.

Giessenlanden: een vitaal perspectief

Oktober 2011

